

Observatoriul este de două ori în săptămână, miercuri și sâmbătă.

Prețurile

pentru Sibiu pe 1 anu întreg 7 fl., pe 6 luni 3 fl. 50 cr., dusu la casa cu 1 fl. mai multu pe anu; — trimis cu post în lăintru monarhiei pe 1 anu întreg 8 fl., pe 6 luni 4 fl. — În străinatate pe 1 anu 10 fl. séu 22 franci, pe 6 luni 6 fl. séu 11 franci; — numeri singuratici se dau câte cu 10 cr.

OBSERVATORIULU

Diariu politicu, national-economicu și literariu.

Orice inserate, se platescu pe serie séu linia, cu litere merunte garmoudu, la prim'a publicare câte 7 cr., la adou'a și a treia câte 6 cr. v. a. și preste aceea 30 cr. de timbru la tesaurulu publicu. Prenumeratiunile se potu face în modulu celu mai ușoru prin assemnatiunile postei statului, adredate de a dreptulu la Redactiunea Diariului Observatoriulu în Sibiu.

Nr. 54.

Sibiu, 7/19 Iuliu 1879.

Anulu II.

Transilvania.

— Clusiu, 15 Iuliu st. n. 1879. (Cum ésa cuiulu din sacu.) Cu ocașiunea desbaterilor dietali asupra legeri pentru introducerea limbii magiare în scólele populare confessionale, a scapatu unui domnu mare din Pest'a și urmatoriulu argumentu: Pentru aceea e de lipsa se invetie nationalitatile nemagiare limb'a magiara, cá se venim în contactu immediatu cu poporulu și se delaturamu astfelu pe „buitogatoi“. Cuventulu „buitogato“ însemnéza în sensu gramaticalu stimulatoriu; ér în nomenclatur'a politice de astadi se numesce „buitogato“ orice nemagiaru, care scie ceti și scie. Cum cá delaturarea acestora, rumperea loru de cátra corpulu nationalitatiei ar' usurá în modu eclatantu nimicirea nationalitatiei, e lucru evidentu. E întrebare numai cum s'ar poté delaturá acestia? — Totu cu ocașiunea acelor desbateri a recomandat unu d. ablegatu mediloculu: „magiarisare cu feru și cu focu“. Energiosi precum sunt siovinistii magiari a fostu de prevediutu, cá nu voru întârdiá multu cu punerea în lucrare a acestui programu.

Numai permitendule acestea vomu poté întielege pentru ce a bineventatu domni (?) dela „Alföld“ pe cei 800 de invetatori nemagiar conchiemati la Aradu cu titlatur'a de „porcari și ciobani prosti și neciopliti“, cari se tavalescu în barbaria?

O mare parte a invetatorilor poporali se presenta adeca în costumulu loru tieraranescu; unu costumu pe care la ereditu dela strabunii loru, și pe care ilu pórtá de secolu, de candu s'a treditu pe pamentulu acesta, de candu i-a trecut Divulu Traianu preste Nistru și Carpati. Camesi'a cea lunga incinsa cu brâu, ce pórtá romanulu astadi pretotindenea pe pamentulu seu, e tunic'a strabuniloru Románi, acarei forma s'a conservatu mai bine în vâile Carpatiloru și mai alesu în Banatu, unde în urm'a climei muntóse se gatescu tunicile din panura alba, verde și venata. Opincile cu curelele și inveluelile (obebele) cele colorate (pistritie) sunt o reminiscencia necontestabila a sandaleloru románe. Éra costumulu întregu spune și arata chiaru și orbiloru și surdiloru cá poporulu, ce-lu pórtá e de un'a origine, și anume de origine indigena européna, e unu nepotu alu stralucitulu

poporu románu, carele domniá odinióra preste rotundulu pamentulu. Imperatulu de gloriósa memoria Iosifu II alu Austriei esclama candu vediu poporulu romanu din Transilvani'a în costumulu stramosiescu memorabilele cuvinte „Salve Romuli parva nepos!“ Éra cum cá acestu prea luminatu monarhu a sciutu apreciá și ánimele ce batu sub tunic'a romana, ne arata destulu de lamuritu paginele istoriei.

Nu potemu și nu voim a negá, cá si pe tempulu acela s'a încercatu óresicare desnationalizare a poporulu romanu, dara constatamu cá însusi capulu politice de statu de atunci, monarhulu a recunoscutu aceea ce propriaminte e valórea adeverata a unui poporu: firea s'a interna, caracterulu, virtutile sale sociale și cetatienesci salutandulu cu: „Salve parva Romuli nepos!“

Astadi dupa un'a sutá de ani, sub care tempu nu s'a potutu sterge virtutea romána din sinulu poporulu romanu precum nu s'a potutu delaturá tunic'a de pe corpulu lui; și sub care tempu poporulu acesta celu putinu nu va fi regressatu fatia de spiritulu tempului — astadi suntemu în ochii politiciloru moderni, a domniloru dela „Alföld“ „porcari și ciobani prosti și neciopliti, ce ne tavalim în barbarismu“. Acestea sunt espressionile loru de bineventare, acésta e ospitalitatea, cultur'a și civilizatiunea loru, cu care intimpinara pe cei 800 de frati ai nostri, cari fusera comandati la Aradu spre — se dicemu și noi — a-si „ínsusi“ (elsajátittani) limb'a magiara.

Nu potemu presupune cá domni dela „Alföld“ numescu pentru aceea pe fratii nostri „porcari și ciobani prosti...“ pentru cá au venit se-si plece capulu inaintea legeri statutu; nice pentru cá ei s'au supusu ordinulu organeloru politice, cari în positiunea publica-sociala a fratiloru nostri, în sfer'a loru cá invetatori confessionali nici cá sunt supusi potestatiei disciplinare a organeloru administrative politice; nu! ceea-ce a superatu asia de tare pe domni dela „Alföld“, ce a provocatu eruptiunea urei loru celei órbe și i-a stimulat la atáta dispretiu brutalu nu e virtutea romána din ánim'a acestui poporu — în urm'a caruia la dînsulu legea e — lege și déca e de „feru“ ér' executiv'a e respectata chiaru déca ar purcede „cu feru și focu“ — ci e tunic'a romana, în care isi afla originea și nationalitatea Romanulu espressionea

sa fidela. E obrasnicia, e temeritate, e revolta aceea déca invetatori romani venindu se-si „ínsusiésca“ limb'a magiara se presentédia în costumulu loru „rumunescu“. Sunt „porcari“ sunt „ciobani prosti“ acei „barbari neciopliti“. — Asia cugeta „Alföld“.

Candu recomandase deputatulu „neofitu“ în dieta „magiarisarea cu feru și cu focu“, nu-mi potui închipi modulu executarei acesteidei; cá-ci cu tóte cá cetisemu de locu dupa aceea, paremise prin foile din Aradu, cevasi despre „furci și strénguri pentru Romani“ totusi nu-mi potui esplicá: de unde doue millióne și diumatate de furci, totu atátea strénguri și totu atáția calai? Redactiunea diariulu respectivu de siguru cá nu le — aru fi potutu produce tóte acestea la momentu, — prin urmare am vediutu cá modulu acesta de executare a principiulu de magiarisare „prin feru și focu“ póte fi în casulu celu mai bunu unu pium desiderium. Acuma inse incepu a pricepe cursulu ideiloru d-lui deputatu cu „ferulu și foculu“, mi-se pare cá a fostu urmatoriulu: Vomu insarciná pe haiducii nostri se ni aduca pe „buitogatoi“ romani — adeca pe acei Romani de prin comune, cari sciu ceti și scie — la vreunu orasiu mai mare ungurescu, și anume vomu alege orasie în cari elementulu copiiloru de strade, e representatu într'unu numeru destulu de considerabilu; scim cá seraciá e asia de mare și generala în tíera în cátu acei buitogatoi pre lunga tóta bunavointi'a loru nu voru fi în stare a-si procurá la momentu vestminte „urbane“, ci voru fi necesitati a veni cu ceea ce le-a mai remasu de executorulu de dare: vestmintele de pe corp — cele „rumunesci“.

Vomu inspirá dara pe copii de pe strade, cá venindu „prostitii și neciopliti“ în vestmintele loru tierenesce se îi cartésca și batjocurésca, cum voru sci ei mai bine: Indulginti și prosti cum sunt, se voru spariá și voru vinde la momentu afurisit'a de tunica și ciórecii, și-si voru procurá izmene largi până în genunchi și camesia scurta până în buricu, voru mai pune și palariutie „a la champignon“ (ciuperca) pe capu și — éta cá i-amu magiarisatu din crescutu până în pecióre!

Asia mi-se pare cá au rationatu dlu celu cu „feru și focu“, de aici vine stigmatizarea invetatoriloru nostri dela tíera cu ferulu batjocurei de

Foisiórá „Observatoriulu“.

Materialu pentru biographi'a lui Andreiu Murasiánu.

(Din corespondenti'a lui Andreiu Murasiánu.)

Clarissime Domine!

Sibiu, 23/11 1854.

Am primitu scrisórea d-tale din dilele trecute, pentru care iti multumescu din adanculu ánimei. Da'mi inse voia, cá se iau totu câte unu passagiu, si se-ti respundu. Dici cá am intratu la ceva ganduri, te-am socotitu schimbatu? Nu te-am socotitu schimbatu, în cátu me mustra consciinti'a, cá mi-ai trimisu câteva placinte, cum a fostu d. e. a lui Nitia Juga și alte câteva pe care eu aici nu ti le potui ispravi dupa dorintia, din pricina cá se mutasera, chiar' atunci ómenii din locurile lor si venisera altii noi, cu carii inca nu potému jucá dupa dorintia. Din asta cugetamu cá D-ta nescrindu atáta timpu, vei fi fostu necajitu pe mine. Pentru Calindare, de si nu le am primitu inca, iti multumescu fórte frumosu și indata ce voru sosí, nu voiu lipsi ale inpartii dupa dorintia.

Cátu pentru istori'a lui Sinkai voiu vorbi cu librariu de aici, cari credu cá voru trage câteva esemplare, si atunci vomu potea multimi pe acei barbati pucini ce-ii avemu inpregiurulu nostru, cari dorescu inca si în aceste timpuri furtunóse a se provedea cu producte literarie romane. Caus'a pescariloru intru adeveru se socotesce prin ordinatiunea, ce-mi o ai citatu din Buletinulu provinciale. Deci déca ómenii se socotescu nedreptatiti si cu aceea, trebe se reclame din nou, aratandu cu specialitate casurile de nepaste si nedreptatire ce cêrca, cá-ci ministru a declaratv vendiarea de pesce de slo-boda, cátu în mare, cátu si cu meruntulu. Va se dica asta este tífn'a lucrulu.

Am aflatu și despre ticalosi'a ce s'a facutu la Vien'a, si iti spunu curatu, cá am remasu incremenitu.*) Eu cunosceamu pe omulu acela pana candu inca nu plecase la Vien'a, cá se primésca chirevnisé'l'a. Si eram convinsu în ánim'a mea, cá elu are sciintie fórte frumóse și estinse, judecata matura, durere inse cá i lipsiá caracterulu care se cere neaparatu mai inainte de tóte la unu omu cinstitu. Acum dara o pati numai dupa merite. Cu tóte acestea, rol'a ce a voitu se o jóce elu, nu a fostu din capulu lui, ci de aici dela noi, dela unu barbatu, care a juratu, cá pe unu Mai...u, Baritiu etc. etc. ii va prigoni, pana candu va fi în viatia. Apoi langa elu se aflara acelea câteva creature injosite și apuse care ilu purtara de nasu cu minciunile si defaimarile. Mi se pare cá si elu o se ajunga cu vreme totu cá si ómenii sei!

Bine vei face, candu Ti se va dá ocașiune securá cá se imi impartasiesci si supararea ce dici cá erai se o patí în Iuliu. Din norocire cá factiunea acésta spurcata este fórte mica la numeru si pe aici, pe coala isi cam arata unghiile. Totu din acésta fontana mi-au isvoritu si necasurile mele, care le am trasu si inca le tragu. Nu-su eu în stare a ti-le increde acéstea pe chartie, ci numai între patru ochi subt o umbra a Carpatiloru undeva; te incredintiesu inse, cá ce am suferitu eu, si ce suferiu, la altulu ar fi casionatu de multu mórte silnica, ori uscatiunea totala. Nevoi'a in sa me invetia a rabdá, éra nu a me supune fatalitatiloru si asia sunt resolutu a le suferi tóte, cu ánim'a de barbatu. Va vení o vreme candu se voru descoperi tóte, nu sciu déca voiu fi eu atunci în viatia sau ba. Susan'a se afla mai bine acum, si ve saluta. Tocmai în minutulu acésta citiui cá amicu d-tale Faurulu**) dela Szp. Szt.

*) Aci e vorb'a de cunoscut'a denuntiatiune anonima rupetóre de gútu, facuta asupra lui Ioanu Maiorescu de cátra doui romani, trimisa ministrulu justitiei, care pe atunci se aflá petrecédu în Ungari'a la Ipólyszág. Intrig'a se sparse prin demascarea denuntiatiloru.

**) Kovács, fostu pretoru, asupritoriu cumplitu alu romanilor.

Red.

Ghorghiu, sci cu care avusi atatea de a trage, s'a multumitu de postulu ce i s'a datu si nu va se mai fia amplotiu politicu. — Maghiarii în partea cea mai mare toti au resignatu. Ce va fi caus'a nu sciu.*) Te sarutu de mii de ori, si te rogu te arati si nasiei complimentele nóstre. Inca odata i-ti multumescu pentru cele impartasite; fi securu cá mai departe nu voru esi.

Adieu

(nesubscrisu).

Clarissime Domine!

Sibiu, 25/11 1855.

La multu pretuit'a D-tale scrisórea abia acum potui ajunge, cá se-ti respundu, pe de o parte din cauza, cá me imbulzira nemtii cu traducerile, pe de alt'a in sa, cá-ci doriamu se affú din isvoru siguru despre fratiulu D-tale, care se afla aci la drepturi. Acum mai antaiu iti multumescu pentru calindaru care nu numai cá lam primitu, ci a sér'a în patu lam si cititu si am remasu prea multumitu cu coprinulu lui. — Fratiulu se pórtá bine, dupa cum me convinsera chiaru profesorii lui, cu carii i-su cunoscutu. Tóta greutatea, ce o simte este nededarea cu limb'a germana, care în Clusiu nici peste 100 de ani nu o voru invetiá bine, din cauza, între altele, cá nu au cu cine conversá în aceeași limba. Dici cá nu vediasesi pe baiatu dela 1845. Te incredintesu Domnule draga, cá ai ce vedea.

(Aici urmédia unele complimente humoristice, facute parintiloru mei, cari nu sunt de publicatu; dupa aceea continua):

Iti gratulediu de unu asia frate, si i dorescu viatia, sporiu si inaintare în carier'a literelu. Éra D-tale dile îndelungate cá se te poti bucurá de elu óre-candu va. — L'am pofitu se vina la mine în totu timpulu, cá-ci ti-o spunu curatu, ca-mi tienu placere a convers'a cu densulu. — În privinti'a catastrofei sau a tavaturei cu

*) Caus'a fusese cá se prepará pentru o rebellione terribila.

Red.

porcari si ciobani; de aceea focul rusinarii lor in fati'a plevei orasiesci, pentru ca numai asia potu pricepe tinent'a acesta de omeni culti, ca domni dela „Alföld“, acaroru chiamare e de a raslati umanitate si morala, civilisatiune si cultura nu numai in tier'a nostra, dara a-o duce aceea pana pe la marea adriatica, egeica, negra si azovica — —!

Cum ca publicistic'a magiara in frunte cu „Alföld“ crede ca acesta e chemarea ei, aceea o scimu pentru ca o cetimu in tota dio'a; dara scimu si aceea, ca e lege eterna pedagogica, ca celu ce vrea se invetie pe altulu, mai anteu trebuie se scie elu insusi aceea, la ce vrea se-lu invetie. Cultur'a si civilisatiunea consta in dezvoltarea si perfectionarea firei interne nobile a omului. Cu privire speciala la calitatea de cetianu alu statului pote consiste cultur'a si civilisatiunea intr'aceea: de a conduce si cresce pe omu de asia, in catu din propriulu seu impulsu se respectedie legea si potestatea, se sustiena ordinea, se iubesca dreptatea si pacea. Fatia de acesta trebuie se aiba domni dela „Alföld“ alta conceptiune despre cultura si civilisatiune. Ei pe cei 800 de capete de familia, cari pe tempulu secerei parasescu vetrele si pruncii lor si alerga intr'o departare de 20 de mile spre a manifestá supunerea lor fatia cu legea si auctoritatea statului — ii numescu barbari prosti si necioplit; si pe candu suspinele aloru sute de mame ingriate si lacrimile aloru mii de pruncii lasati pe usile omenilor, ar fi provocatu la tota fiinti'a ce e demna de numele de omu, de nu stima si simpatia — dar' de siguru compatimire pentru cei 800 de nefericiti: pe atunci civilisatorii si cultivatorii dela „Alföld“ nu afla alta expresiune pentru ei de catu de „porcari si ciobani prosti...“ Si pentru ce? Pentru ca acesti omeni preferu a fi seracisi onesti, preferu a purta vestminte gatite de man'a socioloru lor iubite, acelei civilisatiuni inalte, care inbracanduse in postavu finu, catifea si metase recere bani multi si silesce pe omu de a face specula cu tote pentru care se potu capata bani: cu patriotismulu, cu onorea statului, dupa cum s'a doveditu mai dilele trecute in Vien'a, ca sunt chiaru si omeni de aceea, cari insiala dieci de mii florini speculandu cu orduri si titule inalte — —.

Ei bine d-loru dela „Alföld“ deca ve scandalisati de costumulu — nu condamnati pentru acela pe individii ce-lu porta. Eata ii avetii din „tavalala barbariei“, civilisati'i dupa conceptele d-vost'ra. Punetile pinteni si kalpak cu pena de cocoru — dara apoi nu uitati a le arata si drumulu catra „csárdele Hortobágyului“, pentru ca din 50—100 fl. salariu anualu nu credu ca se potu inbraca dupa gustulu d-vost'ra. Voru per' pe

Reuniunea imi diserati, mai alesu Kir Jenache*) ca a-siu fi fostu reu informatu. Eu nu me tienu nici-odata informatu nici bine, nici reu, pana candu nu ascultu pe ambele parti, si pana candu din spusele lor, nu'mi formesu o parere a mea propria, pe care apoi celu putinu pentru a mea individualitate se me pociu redimá. Asia dara totu ce-mi negarati D-V, ar fi fostu se fia, ca parintele Petricu nu-au pretinsu in gur'a mare, ca se se impartiasca, seu mai categoricu ca se se aléga la o parte ce au datu unitii si ce neunitii, si asia aceea se-si ia partea lor, era acestia partea sa. Apoi spune 'mi D-ta, acesta nu va se dica impartire? Apoi cum ca acesta s'a intemplat, v'asiu potea dovedi cu unu noru de marturii, pote ca D-ta si Kir Jenache nu ati fostu de fatia la acesta nobila desbateru. N. B. Eu o sciu acesta si de aici dela isvoru, din instructiunea care s'a datu lui A. (A.?) renumitulu intrigante fara de parecche in tota natiunea romana si periculosa pentru totu pasulu ce-lu face, ca unulu ce pe langa bogati'a de invetiatura ce o are, impreuna si acestu fatalu daru alu maestriei de a intrigá, si apoi a ride in pumni si de o parte si de alt'a; pote ca nu avurati ocaziune de ajunsu pentru de a-lu cunosce, cum ilu cunoscemu noi in mijloculu nostru. In celelalte, citeste D-ta scrisorea mea catra dn. Orgidanu si te vei convinge, ca eu nu avui trebuintia de a fi informatu bine seu reu, pentru-ca in aceasi scrisore diseiu: „Eu inca sunt de parere, ca comitetulu se se aléga din nou si Jacobu se strapuna cass'a si chartiile la noulu sau nou'a cassieritia. — Apoi de eram pure pute**) de parerea si partid'a lui Jacobu, acesta negresitu nu o diceamu. — Acum bine ca se sfarsi de cumva s'a sfarsitu acea catastrofa nedorita, care a intaritat si a inflacaratu animele Brasioveniloru ce nu sciau de acestea, pe mai multe dieci de ani inainte. Nu sciu ce s'a urmatu mai incolo, si te rogu, ca avendu catu de putinu regasu, se-mi descrii si partea a dou'a a dramei, adeca dela alegerea noulu comitetu incóce. Capulu reutatii mi se pare a fi in acelu proiectu, de a infintiá scola de fetitie in Blasiu. N. B. Chartiile reuniunei, adeca D e la, cum dicu Muntenii, pentru infintiarea

*) Dn. Joanu G. Joanu, comerciantu in Brasiovu si unulu dintre cetatienii romani mai luminati, a carui familia si elu insusi au sacrificatu multe mii pentru biserica, scola, reuniuni, deputatiuni nationali etc. Red.

**) Terminu latinescu, puru si simplu. Red.

acolo seu prin temnitie, voru emigra seu se voru prapadii si éta ca ati scapatu prin cea mai simpla manevra de „buitogato“ — —.

Acuma le pricepu tote: a esitu cuiu din sacu!

Turturelu Codreanu.

Reflessiuni la cele comunicate din dieces'a Gherlei in „Gazet'a Transilvaniei“.

Nu de multu esise sub firm'a de „Mai multi preoti din dieces'a Gherlei“ nescari acuse asupra fostului acolo episcopu Ilustr. Sa d. M. Pavelu, la cari reflecta apoi una compani'a érase sub firm'a pluralitatii de „satelitti“ — cu propusu de a apera pre eppu. — Fiindu ca ambele aceste parti sub firm'a mai multora tindu a trage pre mai multi in noroiu si ai face partasi la intreprinderi nu prea laudabile — imi permitu a dá aceste riflessiuni si a me adressá cu densele nu la „Gazet'a“ — de si acolo érá loculu mai competentu, pentru ca acolo se publicase si acele — ci la ospitalitatea „Observatoriulu“, ca se véda satelitti, ca eu candu voiu a scrie — nu'mi este frica nici la acesta fóia. — Inainte se fia insemnatu, ca aceste riflessiuni nu au nici unu scopu rezervatu, nici ca se iritesu cu ele, ori se me amestecu in polemie rusinose; scopulu lor e adeverulu — e innocentu, si permitu ca nesubscrierea e numai intentiunea de a nu mai lungi certele, ci daca s'ar aflá totusi cineva se se acatie si de ele eu cu nume, ori fara nume, cum-i va place — numai cu acela voiu stá de vorba, carele va depune masc'a anonimitatii si firm'a straina, esindu cu numele seu.

Triste dile si sióde increderi de sine! candu interesulu comunu pretinde cu voce imperativa ca toti se lucre in resortulu concrediutu din respoteri pentru binele obstescu, atunci se afla de aceea, cari cu consciinti'a legera depunu strictele datoritiei de oficiu si-si atribuescu dreptulu de arbitrii supremi investandu pre unu capu bisericescu, dupa ce s'a departatu din locu si si-á intreruptu tota referinti'a cu cei celu investésa. Daca faptele eppului din trecutu meritá increstare, pentru ce nu s'au datu de golu pana ce érá de fatia si pentru ce sub firm'a mai multora si nu cu numele, ca se se scie care e neindestulitulu? A investá pe eppulu departatu, insemna a vatemá pre acela, care fiindu departe nu se pote apera. A scrie despre cineva sub nume strainu mirósa a neadeveru. Ca ore placute au fostu tote faptele eppului — sau ale satelitiloru lui — nu vreau a atinge — ca de si mai sunt de acestia, abunaséma nu au aflu de oportunu a esi la publicitate si a atacá pre unu capu bisericescu; si daca ore cine a facutu totusi acesta, de ce nu o a facutu sub numele seu — fia unulu ori mai multi? Eu prea credu, ca sub firm'a de mai multi,

a doue scole de fetitie orfane, una in Blasiu si alt'a in Brasiovu care se dederu gubernului; se afla astadi — pro danda opinione — in man'a Escelentiei D. E. Siaguna. Ce va respunde si ce se va hotari mai tardiu, eu iti voiu impartasi la timpulu seu. Cine a esitu cu acelu nefericitu proiectu la lumina, 'ti o spunu curatu, ca a mancatu luminarea cu festila cu totu, si inca ilu va mai manca si rusinea de cumva gubernulu nu va lasá, ca se se infintiedie acelea scole. Ti-o spunu curatu, ca astadi nu numai nu dorescu de a fi cu locuinti'a in Brasiovu ci inca ve condoledu si pe D-vost'ra. Pentru ca am auditu vorbe dela omeni, care credeamu, ca si candu li se voru intarita teritiile in capu, totusi voru avea atata simtiu de cultura, de nu se voru scarpiná cu amendoune manile in mijloculu adunariloru. Din tatur'a acesta mai potu esi cu timpulu si alte secature de care astadi nici ca visamu*). Dreptu aceea eu din parte'mi vi-o spunu curatu, ca imi pare reu din ánima, de tote câte s'au intemplat.

Eram se uitu a-ti spune, ca in dilele trecute me pomeniu cu o scrisore dela D-nu Barnuti din Iasi, unde me provóca a trece la ei si a ocupá postulu de profesor academicu la Iasi de literatur'a romana, cu leafa de 12.000 lei moldovenesci pe anu 37. = 1 ++. Le amu multiamitu de onorea ce-mi a aratatu, si am disu, ca deocamdata voiu remanea unde sunt, pana se voru alege trebile mai bine cu principatele, care tocmai acum se desbatu pe la felurite cabinete mari din Europ'a.

Se nu cugeti, ca nu asiu fi in stare a-ti implea cu secature si fil'a acesta, ca-ci de gura am fostu eu bunu totudeauna, in sa nu me érta timpulu si ocupatiunile cari se facura turnu pe pulpitu, numai de candu am inceputu a face la scrisori.

Cu acestea sarutandu-te si rogandute, ca se i-mi mai scrii celu putinu inchieerea dramei sciute, remanu alu D-tale pana la mórtu

sinceru stimatoru.

— M. —

(Va urmá.)

*) Trist'a prevedere a lui Andreiu s'a si inplinitu intru adeveru, ca-ci indata preste 1 luna dupa acesta scrisore s'au veditu acte bisericesci oficiali pline de vrasmasii confessionali prin care se produse o ruptura totale. Red.

in realitate pote se fia si numai unulu, care crede ca pe acesta cale va ajunge, si daca nu e desiérta acesta credintia, asiu rogá pe acelu unulu — sub firm'a mai multora, ca de alta data se ésa cu auctoritatea sa pe arena, se nu traga si pre altii in tina abusandu cu firm'a mai multora. Nu este eschisa possibilitatea, ca acelu unulu sub firm'a mai multora in mare parte se fia satisfacutu prin faptele eppului atacatu, mai alesu ar stá supositiunea ca acestu unulu se aiba oficiu in gremiu. Reu a facutu asia dara acesta, deca sub masc'a de mai multi a dusu cu saculu in carca, totu ce a potutu fara a cugetá ca ce e oportunu, ce e adeveru si ce nu, ori ce nu place la mai multi; — reu a facutu ca s'a pusu se arunce cu petri de dupa spatele mai multora, ducandu pre mai multi pre terenulu suspitiunii si tavalindu'i in tina. De alta data va face bine acelu unulu — sau si acei mai multi — de cumva in realitate sunt mai multi se ésa cu numele — ca acesta insemna caracteru, si pentru scopurile sale, cele ar poté avea nu inpletece in certe si pe cei cari au mai multa stima catra unu eppu, fia acela cu, sau fara satelitti.

Atata la celu unulu sub firm'a de mai multi. In catu pentru satelitti, apoi mi se pare ca voidu a apará pe eppulu — acarui positiune e cu multu mai inalta de catu se fia avutu lipsa de aperiarea lor — au facutu lucrulu in zadaru si reu serviciu fostulu eppu. Facea cu multu mai bine deca tacea si-si vedea de lucru, nu mai pradá charthi'a si negrel'a, nu perdea tempulu cu o multime de conjecture neintemeiate, aruncandu suspitiuni in tote partile ca si Joe din Olimpu. — Atata arogantia? Eppulu ia pusu se lucre fia care la loculu seu, nu pentru ca se-lu apere, ca deca avea lipsa de aperiarea isi alegea omeni cu sange mai rece, cari se-si infrene pornirile colerice. Ar fi tristu, candu positiunea unui eppu, ar fi asia de slaba, ca se aiba lipsa de atari aperiatori, cari nu sciu de catu a arunca suspitiuni in tote partile, si aperiau pe unu eppu se le fia totusi rusine a esi cu numele. — E frumosu lucru a apera onorea mai mariloru si mai alesu a unui eppu — inse nu pe calea acesta numai suspitiunandu, ci esindu cu date intemeiate si punendu-si numele. Satelitti au luat in nume de reu, ca unulu sub firm'a mai multora — sau deca le place a crede — si mai multi din fabrica — cum dicu, le inputa a fi fostu satelitti, si apoi insusi se recunosc pre sine de atari, spunendu ca de acum se voru retrage. Dieu bine ar face de s'aru retrage fia care la postulu seu, deca nu sunt in stare a apera cu alta apologia, nici nu potu produce dovedi de catu suspitiuni, cu cari vreau se discreditedie pe unulu sau altulu inaintea multor'a — inaintea unei diecese. Atare aperiarea duce mai multu la compromisiune, ca-ci de si cu dreptu se pote presupune, ca eppulu se nu fia pusu pondu pe vorbele unoru asemeni satelitti, cu aperiarea insasi facu se conchida lumea, ca aru fi fostu satelitti, ca-ci altcum ce lipsa ar fi se se retraga?

Amu scrisu.

Procesu verbalu,

susceptu la 27 Iuniu (9 Iuliu) in adunarea invetiatoriloru dela scolele poporale confessionali romane din Transilvani'a, convocati la Clusiu spre cercetarea cursului supletoricu pentru invetiarea limbei magiare, in sensulu art. XVIII de lege din 1879, fiindu de fatia 243 de invetiatori.

I. Invetiatoriulu Jacobu Muresianu deschide adunarea cu o cuventare bine precugetata, in care espune ca inalt'a si momentós'a chiamare a invetiatoriloru poporali pretinde, ca orice ocaziune si orice minutu se se folosésca spre perfectiunea nostra in cultur'a intelectuale si spre amplificarea cunoscintiloru nostre in specialitatea nostra precum si in sciintiele de necesitate si utilitate comuna. Crede dara, ca vomu lucrá ca feciorele celea intieplete din scriptura, deca ne vomu procura de timpuriu oleu in falinariulu ce are se luminedie generatiunea viitoare a patriei nostre, pentru acea propune ca: invetiatorii adunati la cursulu supletoricu pentru invetiarea limbei magiare in Clusiu se constitue una intr'unire privata cu acelu scopu si programu, ca adunandu-se regulatu in conveniri publice literariscientifice se discute in modu academicu teme mai insemnate de pe terenulu pracsei invetiatoresci, precum si alu altoru sciintie necesare si utile pentru invetiatorii poporali.

Propunerea acesta se primesce unanimu si adunarea se declara de „intr'unirea invetiatoriloru romani adunati la cursulu supletoricu in Clusiu pentru invetiarea limbei magiare.“

II. Se propune alegerea unui presiedinte, aloru 3 vicepresiedinti, 3 notari si a unui comitetu arangiatoriu de 6 membri;

ceea-ce primindu-se se alege de presiedinte Jacobu Muresianu, de vicepresiedinti Teodoru Blaga, Sintionu Petru, Ioanu Germanu, de notari Elia Popu, Nicolau Ioanu, Avramu Pacurariu, ér de membrii ai comitetulu arangiatoriu

Vasiliu Onigasiu, Vasiliu Popu Selegeanulu, Zevedeu Muresianu, Toma Fratesiu, Eliseu Barbosu si Stefanu Crisianu, si se statorose de datorinti'a presiedintelui conducerea discussiunilor si sustinerea bunei ordine; de datorinti'a notarilor: ducerea processelor verbali si provederea lucrarilor scripturistice ale intr'unirei; in fine de chiemarea comitetului arangiatoriu din preuna cu presidiulu:

1. Deciderea asupra admissibilitatii spre discussiune publica a temelor prezentate de membrii intr'uniti.

2. In lips'a ataroru propunerea vreunei teme de discussiune prin insusi comitetulu intr'unirei.

III. Inv. Vasiliu Popu face urmatorea propunere: „Ca se potta avea invetiatorii romani adunati de prezentu in Clusiu si ore-si care avatagiul spiritualu din petrecerea lor de aici, considerandu ca in Clusiu se afla mai multi barbati de ai nostri destinsi in scientie si anume: membri de corporatiuni mai inalte politice, profesori si asistenti la universitate si advocati — se se adressedie reuniunea nostra catra acesti domni, cu acea rogare, ca sub timpul petrecerei nostre de aici se binevoiasca a ne tinea unu siru de prelegeri academice publice despre unele teme de necesitate si utilitate publica.

Se decide ca presidiulu dinpreuna cu comitetulu arangiatoriu se invite in corpore atatu intr'ega intelegentia romana din Clusiu de a ne onora cu presentia sa la convenirile nostre publice scientifice-literari, catu si pre auctoritatile nostre scientifice spre tinea unu prelegeri s'u discursuri academice.

VI. Inv. Vasiliu Popu propune: se se adressedie catra redactiunile scrierilor periodice romane din patria, acea rogare din partea reuniunii nostre, ca acelea se binevoiasca a tramite pe sem'a reuniunii nostre subt timpul duratei cursului supletoricu cate 10 esemplare din foile loru „spre folosirea invetiatorilor romani adunati aici“ si se se roge ca acelea on. redactiuni considerandu absolut'a nostra lipsa de midiloce materiali se binevoiasca a se multumi numai cu rebonificarea speseloru pastali din partea intr'unirei nostre.

Propunerea se primesce si efectuea acelea se incredintia biroulu.

V. Se propune ca numai decatu in siedinti'a de astadi acei membri, cari dorescu a-si castigat cunoscintia unui seu altui obiectu ori intrebari scientifice se presentiedie temele concerninte, ca se aiba comitetulu timpul recerutu spre deliberare asupra acestora.

Propunerea se primesce si in urm'a acesta presentiedia:

1. Elia Popu tem'a din dreptulu publicu „Despre constituirea comunelor, explicarea legei comunale din 1876 si 1871“.

2. Jacobu Stiopu tem'a „Explicarea art. XIII. de lege din 1876 despre relatiunea intre stapani si servitori.“

3. Ioanu Rusu „Explicarea institutiunii tutoriale (legea orfanale).“

4. Teodoru Blaga „Partile cele mai momentose din legile si prescriptele politiane.“

5. Elia Buda „Constitutiunea bisericeii orientale din Ungaria si Transilvania pe bas'a art. IX din 1868.“

6. Jacobu Popu. Din dreptulu privatu:

a) „Procedur'a in cauzele bagatele civile.“

b) Despre recerintiele formali ale Testamentului dupa prescriptele art. XVI de lege din 1876.

c) Despre institutiunea cartiloru funduarie.

7. Eliseu Barbosu:

a) Discursuri in stilu popularu asupra morbulu „Anghin'a difteritica.“

b) „Morburile venerice“

c) „Influinti'a beuturiloru spirituose asupra organismulu omenescu“.

8. Emanuilu Marele din filologia:

1. Terminologi'a juristica, in catu este ea necessaria in afacerile de legeneoficiose.

2. Despre insemnatatea poesiei populare in genere a povestiloru si baladeloru populare in specie.

VI. Punendu-se la discussiune intrebarea, de cate ori si in care zile ale septemanei se se tinea convenirile literari-scientifice?

Se decide: ca reuniunea nostra va tinea regulatu cate 2 conveniri in fia-care septemana si anume Marti'a si Vinere'a dela 6 ore p. m. in colo.

Dupa acesta presiedintele declara siedinti'a de astadi de inchisa.

Presiedinte:

Jacobu Muresianu,
invet. rom. confes. in Clusiu.

Secretari:

Teodoru Blaga,

Elia Popu,

ambii invet. la scola norm. confes. rom. in Siomcut'a-mare.

Bucovin'a.

Inmormentarea Metropolitulu Blajeviciu.

Consistoriulu archidiecesanu din Cernauti au comunicatu scirea despre mortea Metropolitulu in urmatoriulu modu:

Inaltu Preasantia Sa D-nulu

TEOCTIST BLAJEVICIU,

archiepiscopulu Cernautiloru si Metropolitulu alu Bucovinei si Dalmatiei, Cavaleru alu ordinulu coronei de feru classa III, presiedinte alu sinodulu metropolitanu, membru alu dietei din Bucovin'a si alu senatulu imperialu in casa magnatiloru s. c. l.

a adormitu in Domnulu in resiedinti'a s'a archi-

episcopesca Mercuri in 27 Iunie (9 Iuliu) 1879 in versta de 73 ani ai vietii sale.

Remasitiile pamentesci ale preasantitulu adormitu, asiediate in sal'a de reprezentare a residintiei archiepiscopesci, se voru stramuta cu processiune bisericesca la biserica catedrala Vineri in 29 Iunie (11 Iulie) a. c. ore p. m. unde spre sera la 7 ore se va incepe priveghiarea de nopte.

Sambata in 30 Iunie (12 Iulie) a. c. la 8 1/2 ore dimineti'a se va incepe liturgi'a serbatoresca, er' la diece ore renduiala inmormantarei si dupa acesta se voru duce remasitiile pamentene ale repaosatulu Metropolitulu la cinterimulu comunalu, spre a se asedia in cript'a menita pentru inmormentarea archiereiloru.

Aducendu-se spre scire publica repaosarea multu iubitululu nostru archipastoriu, invitamu cu tota cuviinti'a inaltele diregatorii bisericesci, civile si militare, p. t. ofiolate, scole, corporatiuni si societati, pre preonoratii patroni bisericesci, clerulu si poporul ortodocsu, pre amicii si cunoscutii adormitululu, precum si pre toti crestini evlaviosi, ca se binevoiasca a lua parte la solemnitatele funebrale.

Cernauti, in 28 Iunie 1879.

Consistoriulu archiepiscopiei.

Romania.

Revisuirea constitutiunii.

Comissiunea de initiativa a Senatulu.

In siedinti'a din 25 Iunie st. v. s'a supusu in Senatu lucrarea comissiunii de initiativa in privinti'a revisuirii Constitutiunii. Eta raportulu si proiectulu elaboratu de comissiune:

Domniloru senatori!

Prin votulu d-vostra dela 13 ale curintei, ati decisu ca o comissiune din sinulu Senatulu se ve propuna o solutiune in privinti'a modulu de revisuire a art. 7 din constitutiune si ati binevoitu a acorda onorea alegerei unei asemenea comissiuni in persoene domniloru C. Bosianu, N. Cretulescu, B. Boerescu, Petre Gradistenu, D. Pruncu, N. Pilatu si Costinu Braescu.

Acesta comissiune in completu de cinci, fiindu ca d-nii Cretulescu si Boerescu s'au abtinentu de a lua parte, s'a constituitu subt presiedinti'a d-lui Bosianu si mi-a facutu mie onorea de a me numi raportoru.

Dupa ce au procedatu cu tota maturitatea atatu asupra interesselor nationale si economice ale tieriei, catu si asupra cerintieloru civilizatiunii moderne, toti membrii presenti in comissiune amu caditu de acordu asupra principiiloru descise si in propunerea anexata aici subt Nr. 1 menita a servi la o noua substituire a art. 7 din Constitutiune, rezervandu'si inse fia-care din noi a desvoltat la timp in sectiuni si in Senatu teoriile ce sustiene si a introduce candu va crede oportunu amendamente seu propuneri pentru restrictiuni seu largiri dupa vederile sale isolate.

In aceia ce me privesce pe mine, usandu de positione ce am ca membru alu comissiunii si de espress'a reserva ce mi-am facutu in comissiune, am elaboratu proiectulu meu, pe care am onorea a'lu supune d-vostra anexatu aici subt Nr. 2.

Acestu resultatu finalu alu comissiunii, ilu supunu cu respectu la aprecierea domniei-voastre.

Raportoru, Costinu Braescu.

Propunere.

Cei ce voru voi a se naturalisa in Romania voru fi datori a cere naturalisatiunea prin suplica catre Domnu, a aduce renuntiarea in scrisu dela protectiunea straina si probe autentice ca a fostu cetatienu, bucuranduse acolo de tote drepturile civile si politice, aratandu capitalurile, starea, professiunea seu messeri'a ce exercita si vointia de a statornici domiciliulu seu pe teritoriulu Romaniei. Daca solicitatoriulu, dupa o asemenea cerere, va locui diece ani in tierra si daca prin purtarea, si faptele sale va dovedi ca este folositoru tieriei, Adunariile Legiuitoare, dupa initiativ'a Domnulu, i voru potea acorda decretulu de naturalisatiune, care va fi sanctionatu si promulgatu de Domnu.

Cu tote acestea, va potea fi dispensatu de stagiulu de diece ani celu care ar fi facutu tieriei servitie importantu seu ar fi adusu in tierra o industrie, o inventiune utila, talente distinse, seu care ar fi formatu in tierra stabilimente mari de comerciulu sau de industrie.

Se potu asemenea dispensa de stagiulu, strainii cari au servitu subt stindardulu Romaniei: acesta dispensa se aplica numai pentru trecutulu; asemenea si cei nascuti si crescuti in tierra si esiti din parinti asemenea nascuti si crescuti in tierra, daca nici parintii nici fiii nu au fostu supusi la nici o protectiune straina si s'au supusu la tote servitiile statulu.

Art. 8, 9, si 16 din codulu civilu, privitoriu la naturalisatiune, se abroga.

Numai Romanii si naturalisatii romani sunt singuri cari se potu bucura de drepturile politice si comunale. Proprietatea imobiliara rurala nu va potea fi dobandita de catu de cetatienii romani.

Cetatieni'a romana nu se pote capeta de catu cu majoritatea de doue treimi a votantiloru din fia-care Corpu Legiutoriu.

Raportoru, Costinu Braescu.

(Vomu reproduce si noi in numerulu viitoru opiniunea separata a d-lui Costinu Braescu).

(Va urma).

Micii dorobanti.

Cotrocenii au fostu Dominec'a trecuta teatrulu unei ceremonii, care a incoronatu cu succesu incercarea de organisare militara a scololoru nostre primare facuta de cãtra d. generalu Davila.

Se scie ca onor. generalu a fostu insarcinatu de M. S. R. Domnitoriulu se introduca gimnastic'a in scolele primare si exercitiile militare, dupa ce Maria Sa vediuise, intr'o inspectiune prin districtele Argesiu si Muscelu, o scola rurala organizata militaresce din initiativa privata. Acesta fu o doveda ca, deca intr'unu satu s'a potutu infintia o asemenea organisare, se va potea infintia usioru in celelalte sate si mai cu osebite in orasie.

D. generalu Davila se puse indata la lucru. Astadi, mai in tote satele si orasiele, copiiu facu gimnastica seu exercitiile militare.

In Bucuresci, cu ore-care greutati, in asta prima-vera, s'a potutu procede la o organisare regulata si amu vedutu in mai multe renduri baieti de pe la scolele primare din capitala facendu exercitiile cu o mare indemenare.

Dominec'a trecuta, vreo 600 baieti, in costumulu de dorobanti, se strinsera la 6 ore dimineti'a, in gradin'a Cismegiu, de unde plecara la Cotroceni.

Acolo, se insiruiru in fostã gradina botanica, unde M. S. R. Domnitoriulu ii trecu in revista. Domnitoriulu a parutu incantatu de rezultatele obtienute. M. S. a comandatu Insusi diferite exercitiile, ce s'au facutu cu o precisiune, care nu se gasesce totu-deuna la tinerii recuti.

Apoi, precedati de M. S. R. Domnulu si de d. generalu Davila, micii dorobanti au suitu plattoulu dela Cotroceni, au intratu in gradin'a palatulu si au defilatu inaintea M. S. R. Dõmnei, care a parutu forte multumita si a felicitatu pe d. generalu Davila pentru succesulu intreprinderii sale.

De acolo, baietii s'au coboritu in gradin'a d-lui Davila, unde s'au odihnitu. Aici erau covrigi atarnati de pomu, si lasamu pe cetitori se-si inchipuasca daca au mai ramas covrigi, pana candu trombitiele si music'a au anuntiatu inpartirea premiilor de gimnastica si exercitiuri militare.

Micii dorobanti s'au formatu in cercu, cu parintii loru la midilocu, si a inceputu inpartirea, in urm'a careia s'a datu semnalulu plecarii. Rendurile s'au formatu din nou si mititica armata, supt comand'a d-lui generalu Davila, s'a intorsu in orasiu si a defilatu inaintea statuei lui Mihaiu Bravulu.

Dio'a de 24 Iunie va remane in anima acestoru copiiu ca o di de scumpa amintire. Ei nu voru uitã onorea ce le a facutu M. S. R. Domnitoriulu, venindu in persoana se-si dea sema de progreselor loru.

Nu trebuie se uite nici gubernulu, ca numai atunci candu in scolele nostre, nu numai primare, ci si secundare, se voru introduce, intr'unu modu regulatu, gimnastic'a si exercitiulu militaru, ele voru produce in adeveru omeni capabili la ori-ce momentu se se stringa supt arme inprejurulu drape-lulu tieriei.

Deca incercarea facuta de d. Davila va prinde radecina, precum suntemu sicuri, tota tier'a preste cativa ani va sci se tie o pusica, se faca exercitiile militare, va cunosce datoriã de osteni si de cetatieni, si se va pote reduce intr'unu modu notabilu timpul servitiulu militaru activu.

Cu acesta ocaziune, a datu M. S. R. Domnitorulu o noua doveda de increderea ce are in natiune si inalta-i dorintia de a vedã desvoltandu-se spiritulu ostasiescu, in paralelu cu progresulu natiunii pe cale politica.

„Romanulu“.

Testamentulu principelui Louis Napoleon.

D. Rouher, intorcendu-se dela Chislehurst, a convocatulu pe senatorii si pe deputatii grupei apelulu la poporu. Intr'unirea s'a tinentu la diece ore dimineti'a, in strad'a Abatucci.

D. Rouher a luatulu locu la biurou langa d. Ferdinand Barrot si comitele Ioachim Murat.

Dupa cate-va explicatiuni asupra scopulu intr'unirii, d. Rouher ia testamentulu principelui imperialu, ilu deschide si'lu citeste. Densulu vorbesce incetu si apesa asupra unoru dispositiuni particulare.

Le Gaulois singuru publica acestu documentu, care are urmatorea coprindere:

Testamentulu principelui imperialu.

Facutu la Camden-Place (Chislehurst) la 26 Febr. 1879.

Acesta este testamentulu meu:

1. Moru in religiunea catholica, apostolica si romana, in care amu fostu nascutu.

2. Dorescu ca corpulu meu se fia depusu langa alu tatalui meu, asteptandu ca se fia trans-

portate amendoué acolo, unde se odihnesce întemeiatorului casei noastre, în mijlocul aceluia popor francez pe care noi că și elu, l'amu iubitu foarte multu.

3. Cea din urma a mea cugetare va fi pentru patri'a mea și pentru ea asi voi se moru.

4. Speru că mam'a mea, candu nu voi mai fi, imi va pastrá afectuósa aducere aminte ce eu i voi pastrá până la celu din urma alu meu momentu.

5. Amicii mei particulari, servitorii mei, partizanii causei ce represintu fia convinsi, că recunoscint'a mea către densii nu va încetá de cătu deodata cu viétia mea.

6. Voi muri cu unu simtimentu de adanca gratitudine către M. S. Regin'a Engliterei, către tóta famili'a regala și către tíer'a în care amu primitu, în timpu de optu ani, o atât de cordiala ospitalitate.

Constituiescu pe prea iubit'a mea mama legatara universalá cu insarcinarea pentru densa

(Urmédia amenunte asupra legatelor particulare.)

Principelui Murat fiulu, veru alu principelui imperialu, i lasa 200,000 franci; d-loru Pietri, Conneau, Espinasse și Bizot le lasa câte 100,000 franci și alte legate de o mai mica însemnatate.

Codicilu.

N'amu nevoie se recomandu mamei mele de a nu neglige nimicu pentru a aperi memori'a marului meu unchiu și a tatalui meu. O rogu de a-si aduce a-minte că, pe cătu timpu voru existe Bonaparti, caus'a imperiala va avea reprezentanti. Datoriéle Casei nostre către tíera nu se sting cu viétia mea; eu mortu, missiunea de a urmă oper'a lui Napoleon I și Napoleon III revine fiului celui mai mare alu principelui Napoleon, și speru că prea iubit'a mea mama, ajutandu'lu din tóte poterile sale, ne va dá noue, celor ce nu mai suntem, acésta ultima și suprema dovéda de afectiune.

Napoleon.

Chislehurst, 26 Februaru 1879.

Numescu pe d-nii Rouher și F. Pietri executori testamentari.

ACADEMIA ROMANA.

Sessiunea extraordinara.

Procesu-verbalu Nr. 14.

Siedinti'a din 9 Iuniu st. v. 1879.

Siedinti'a se deschide la 9 ore a. m.

Se comunica o epistola a d-lui N. Densusianu, care anuntia că motive de sanetate ilu constrengu a numai potea prelungi missiunea sa istorica în Pest'a. D. presiedinte consulta adunarea, déca trebuie a se face o invitatiune domnului Densusianu a nu starui în decisiunea sa.

D. Babesiu emite opiniunea, că se se astepte raportulu sectiunei istorice careia i s'a recomandat ceretarea comunicatiunilor și descoperirilor d-lui Densusianu, și care crede că în curendu se va supune adunarei. Acésta opiniune se aproba.

D. Romanu comunica, că comissiunea numita că se cercetedié raportulu delegatiunei despre lucrarile și activitatea sa, si-a terminatu lucrarea, și că e gat'a a supune adunarei referatul seu. Se ia actu și se decide a se pune la ordinea dilei.

Se decide continuarea discutiunei asupra proiectului de statute.

Art. 4, 5 și 6 se votéda fara discutiune.

Art. 7. se decide a se pune la ordine că se se face art. 9.

Art. 8 facéndu-se 7 se deschide discutiune generala.

D. Hodosiu propune că se se suprima al. 2, relativu la spessele de caletorie, care trebuie se se prevéda mai departe la altu articolu.

D. Stefanescu propune că al. i și j se se contopésca.

Puindu-se discutiunea dupa paragrafi, la celu d'antaiu, relativu la intr'unirea sesiunei generale, se facu mai multe propuneri și amendamente asupra fixarei timpului în care se se tie aceste sesiuni. După desbateri și consultatiuni, se primesce cu maioritate de voturi amendamentulu adusu de d-nii N. Ionescu și d. Sturdza, care defige terminulu intr'unirei cu 30 dile înainte de Joi'a de inaintea Pasciloru.

Al. 2, dupa propunerea d-lui Hodosiu, se admite a se suprima.

Alineatele urmatóre pana la liter'a h inclusivu se admitu fara discutiune.

La al. i d. Laurianu propune că în locu de *Oficiulu dirigente* se se mantina totu terminulu vechiu de *Delegatiunea Academiei*.

D. Hasdeu propune că în locu de *Oficiulu dirigente* se se puna *Biuroulu*.

D. Chintescu și Stefanescu propune se se suprima al. j cu adaogirea la al. i a cuvintelor „și a comtabilului generalu“.

Discutandu-se aceste diverse propuneri, maioritatea

admite numai pe aceea a d-lui Laurianu, înlaturandu pe celelalte.

Art. 8 dupa putine deliberatiuni se votéda amendatu cu urmatóre redactiune: „Academ'i'a póte fi convocata în sesiune generala estraordinara de catra delegatiunea ei, candu acésta, în urm'a unei prealabile comunicatiuni motivate, ce se va adressá tutuloru membriloru actuali, va fi obtinutu consimtiementulu inserisu a unei treimi din numerulu loru totalu“.

Dupa acésta admitendu-se că la rendu se vina articolulu pusu în proiectu subt Nr. 7, d. Maniu observa, că lucrarile și competinti'a siedintieloru septemanele, care se propune în acestu articolu, nu sunt destulu de bine specificate.

D. Chintescu face mai multe obsvatiuni atâtu asupra fondului cătu și asupra redactiunei.

D. Babesiu atrage atentiunea adunarei asupra stilsticei alineatulu primu, dupa care s'ar potea deduce că chiar' corpulu întregu se tie siedintie ordinare odata pe septemana, pe candu adeveratulu întielesu este celu espresso în al. 2. adeva, că odata pe septemana se se tienia siedintie sau de întregu corpulu Academiei, sau de sectiuni, sau numai de comissiuni. D-lui conchide cerendu suprimárea al. 3, pentru că déca acela are în vedere conferintiele membriloru adunati în numeru mai micu de cătu se póte luá conclusiuni, atunci elu nu póte avea locu; cá-ci conferintiele fiindu de natura particulara nu se reguléda prin statute. Éra déca este că se se regulédie chiar' siedintiele, apoi este în contradicere cu regulamentarea acestora în art. urmatoriu. Póte deci se provóce numai confusiuni.

D. Ionescu în tinerea siedintieloru ordinare sau septemanele vede o innovatiune fericita, cá-ci acésta propunere isi are de scopu și idea dominantá permanentá a Academiei. Déra în acésta vede trei idei preconceptuate adica: tienerea de siedintie din partea sectiunilor, conferintie și lucrari din partea comissiunilor și coferentie ale întregului corpu academicu. Cu tóte acestea crede, că numerulu membriloru presenti trebuie determinatu. D-lui conchide, depunendu unu amendamentu subscrisu si de d. Stefanescu în urmatóreá coprindere: „la art. 9, al. 3, se se dica: „ele se tienu cu a trei'a parte din numerulu membriloru sau ai comissiunei, sau ai sectiunei, sau ai Academiei, dupa natur'a lucrariloru.“

Orele fiindu înaintate siedinti'a se ridicá la 11 și jumetate ore.

Presiedinte *Ioanu Ghica*.

Secretariu ad-hoc, *G. Sionu*.

Raportu generalu

despre starea societati de lectura „Andreiu-Siaguna“ cu finea anului scolasticu 1878/9

Ide'a de a infintiá pe langa institutele de invetiamentu societati de lectura în timpulu de fatia s'a realitat pretotindindinea. Folósele ce resulta din convenirea tineriloru în asemenea societati de lectura sunt prea invederate, decatu se le mai insiramu aici. Ajunge a aminti, că asemenea intr'uniri, bine conduse, sunt de cea mai mare influentia pentru desvoltarea junimeii. Convinsi despre aceste avantaje, elevii dela institutul archidieceanu pedagogicu-teologicu de aici inca dela a. 1865 au pusu temeiu pentru o atare societate de lectura prin edarea unei foi în manuscrisu, numite „Speranti'a“. La a' 1868 s'a fundatu asia numita „Societatea de lectura“, carea în a. 1874 primi supra-numirea de „Andreiu-Siaguna“, organizata mai espresu prin statutele ei aprobate de fericitul archiepiscopu și metropolitu Andreiu baronu de Siaguna în a. 1872. Nu ne incercamu a face cu acésta ocaziune istoriculu societati nostre, nu voimu a aretá în cătu elevii acestui institutu — cu preferintia în anii din urma — s'au folositu de avantaje ce le ofera societatea de lectura și că în cătu s'ar fi potutu folosi cu mai multu succesu, vomu aminti numai cá societatea nostra dispune de presentu asupra unei bibliotecii constatóre din 942 opuri în 1357 tomuri, partea cea mai mare teologică și pedagogică și asupra unei sume de bani în 86 fl. 93 cr. v. a. Precandú constatamu cu satisfactiune acestu progressu inbucuratoriu, recunóscemu cu multumita, că publiculu romanu a ajutat a tóte ocaziunile cu carti și bani spre a ne înmultu biblioteca'.

În anulu scolasticu espiratu societate'a nostra s'a constituitu în modulu urmatoriu:

Domnulu profesor seminariulu Demetriu Comsia conducetoriu presiedinte; Mateiu Voileanu cl. an. III. vice-presiedinte societati și presiedintele comitetului; Dionisiu Nistoru cl. an. II. bibliotecariu, Ioanu Sav'a ped. an. II. vice-bibliotecariu, Ioanu Candea cl. an. I. cassariu, Petru Debu, cl. an. III. controloru, Georgiu Moianu cl. an. III. redactorulu foiei „Mus'a“.

Membrii în comitetu: Ambrosiu Toturu, Vasiliu Musiatu cl. an. III. Ioanu Iosifu, Vasiliu Balanu cl. an. II Ioanu Nicolescu, Eliseiu Danu, cl. an. I. Alesandru Gombosiu ped. an. I. Vincentiu Popoviciu ped. an. II, dintre cari Vasiliu Musiatu, Vasiliu Balanu, Ioanu Nicolescu și Eliseiu Danu în decursulu anului dandu-si demissiunea s'au alesu în locul loru Iosifu Macsimilianu cl. an. III. Gerasimu Serbu cl. an. II. Nicolau Borza și Mihailu Porhonu cl. an. I.

Societatea a numeratu 79 de membrii ordinari, a tienutu 38 siedintie publice și un'a literaria în presér'a dilei de 30 Novembre, onomastic'a fericitului archiepiscopu și metropolitu Andreiu. Fói'a societati „Mus'a“ a esitu în 18 numeri contienendu teme libere din sfer'a teologică și pedagogicá.

Biblioteca' în anulu de fatia scolasticu ni s'a înmultitu cu 45 opuri în 52 tomuri, dintre cari 12 opuri s'au procuratu pe banii societati, er' celelalte sunt donate de urmatorii domni:

Ilustritatea sa parint. archimandritu metropolitanu Nicolau Popea: „Archiepiscopulu și metropolitulu Andreiu bar. de Siaguna“ 1 volumu;

Societatea studentiloru în medicina din Bucuresci: „Statutele și regulamentulu ei“ 1 volumu; Gregoriu Sima cl. an. II „A gyulafehérvári-nagy-enyedi Bethlen főtanoda történelme“ 1 volumu; d. Acs Károly „Virágok a román népköltészet mezéjéről“ 1 volumu; d. prof. semin. Demetriu Comsia „Pomaritul“ 1 volumu; d. protos. și asessoru consist. Dr. Ilarionu Puscariu „Isagogi'a“ 1 volumu; Nic. Aronu cl. an. II „Institutiunile Romaniei“ „Votulu și Resvotulu“, „Citera în Carpati“, „Traianu în Dacia“ în cate 1 volumu; Ioanu Cangea cl. an. I „Schulgramatik der lateinischen Sprache“ 1 volumu; Laurente Cuteanu cl. an. III „Icón'a crescerei rele de A. Murasianu“ 1 volumu; Societatea „Petru Maioru“, „Raportulu generalu despre activitatea sa pe anulu 1878“ 1 volumu; d. Dr. Lazaru Petroviciu prof. preparandialu în Aradu „Iubirea fatia de copii“ 1 volumu; Mateiu Voileanu cl. an. III „Biserica ortodocsa, anulu IV“, „O voce seriósa“ cate 1 volumu; Ilie Savu cl. an. III „Sioimulu Carpatiloru“ 1 volumu; d. Moise Toma adm. protop. „Schiller's sämtliche Werke“ 2 tomuri; Ioanu Punteanu cl. III „Gai Salusti Crispi Catilina Jugurtha“, „Matematic'a de Mocnik“ cate 1 volumu; d. Dr. Iosifu Hodosiu „Grand dictionnaire francais italien“, „Dizionario del dialetto Veneziano“, „Glosariulu limbei romane“, „Dictionariulu limbei romane“, „Corpus juris civilis“; d. Mironu M. Calinescu „Calendariulu pe anulu 1879“ 1 volum; d. prot. semin. Simeonu Popescu „Ostasiu nostri de Vasile Alecsandri“ 1 volumu; Iuliu Ghindasiu cl. an. III „Az 1875 évi törvények gyűjteménye“, „Mécsvilágok“ în cate 1 volumu; d. Vasile Mateiu, parochu în Muresiu-Sangeorgiu o Cazanie veche în manuscrisu; d. Ioanu Cretiu „Articolu de lege XX din 1877“ 1 volumu; Nicolau Todoranu cl. an. I „Planulu de invetiamentu pentru scolele poporale“ și Gregoriu Popescu cl. an. II „Magazinu istoricu pentru Dacia“ 1 volumu.

Dintre diare ne-au venitu gratuitu: „Femei'a Romana“, „Biserica si Scol'a“, „Cartile saténului rom.“ „Predicariulu saténului romanu“, „Convorbiri literare“, „Revista científica“, „Transilvani'a“, „Famili'a“, „Siediatóra“, „Scol'a romana“, „Albin'a Carpatiloru“, „Economulu“, „Fóia scolastica“, „Gazeta Transilvaniei“, „Observariulu“, „Telegrafulu romanu“, „Highien'a si Scol'a“, „Gur'a satului“, „Cocosiulu rosiiu“, „Puricele“ și „Bobarnaculu“.

În bani ne-au donatu pe sama bibliotecei; D. Simionu Popescu prof. semin. 3 fl. v. a. D. Ioanu Busdugu, adm. protopresbit. 2 fl. D. N. Budacu, notariu în Streze-Cartisióra, 1 fl.; D. Michailu Gombosiu jude în Vidr'a inferióra, 1 fl. D. Zacharie Chihereanu, telegrafistu în Muresiu-Osorheiu 1 fl. v. a.

Aici vinu a se numerá și cei 50 fl. 75 cr. v. a. cá venitu curatu cu ocaziunea siedintiei literarie, cari s'a anuntiatu pe calea publicitati timpulu seu. Cu acésta ocaziune aducemu cea mai caldurósa multumita Domniloru donatori în carti și în bani, precum și Domniloru redactori ai diareloru insirate mai susu, cari au avutu bunavointi'a a ni le tramite gratuitu, rogandu' se binevoiesca a ni le tramite gratuitu și de aci înainte, asigurandu'i despre deosebit'a stima ce le pastramu.

Sibiiu, 4 Iulie 1879.

Mateiu Voileanu,
vice-presiedinte.

Dionisiu Nistoru,
notariu.

Cursulu moneteloru în val. austr.

Vien'a, 17 Iuliu.

Galbinii imperat. de auru	fl. 5.49 cr.
Moneta de 20 franci	„ 9.20 1/2 „
Imperialu rusescu	„ 9.35 „
Moneta germana de 100 marce	„ 56.70 „
Sovereignu englesi	„ 12.— „
Lira turcésca	„ 10.58 „
Monete austr. de argintu 100 fl.	„ — „

Cursuri de Bucuresci în Lei noi (franci).

15 Iuliu.

Obligatiuni rurale din 1864 cu 10%	l. 101. 3/4 b.
Imprumutul Oppenheim din 1866 cu 8%	„ 108.— „
Obligatiune de imprumutu dominiale din 1871 cu 8%	„ 104. 1/2 „
Creditu fonciariu (hipot.) rurale cu 7%	„ 97. 1/2 „
Creditu fonciariu urbanu (alu capitalei cu 7%	„ 101.— „
Imprumutul municipale non (alu capit.) din 1875 cu 8%	„ 104.— „
Fondulu de pensii (per 300 l. a.) cu 10%	„ 184.— „
Actiunile caliloru fer. rom. din 1868 cu 5%	„ 33.— „
Actiunile caliloru fer., prioritati din 1868 cu 6%	„ 94.10 „
Dacia, Compania de asecur. din 1871 actiunea de 250 l. a. 8%	„ 205.— „
Romani'a. Compania de asecur., (act. de 100 l. n.) 1873 cu 8%	„ 70.— „

Anunciu inportantu. (76) 5-6

La fabric'a Crucereas'a, districtulu Muscelu (Romani'a), aprópe de Campu-lungu, sunt

de vendiare 600 porci mari,

ingrasiati foarte bine, cari se potu taiá pentru macelarie, slanina, untura e. t. c. Doritorii se potu adressá chiar' la numit'a fabric'a.

UMRATH & COMP. in PRAG'A,

fabricanti de machine agricole (69) 13-20

se recomanda prin specialitatiile loru, renumite prin executarea loru foarte solida, ambletu usioru, productivitate mare și treieratu curatu a

Maschineloru loru de treieratu de mana si cu verteju dela 1 pana la 8 poteri de cai séu boi atatu locomobile catu si stabile. Mai în colo fabricamu în marimi diferite si de o constructiune probata:

Ciururi pentru bucate, taiatóre de paie, mori pentru sdrobotu etc. etc.

Cataloge ilustrate în limbile patriei, se tramitu gratuitu și franco.